

DEEL I

HOOFDSTUK 1

Rens

Locatie: Arnhemse heide

In de bosrand, die zwart tegen de met sterren bezaaide hemel afsteekt, zijn vaag een paar rode lichtjes te zien. Of beeldt hij zich het in? Dat weet Rens niet zeker. Na een week afgebeeld te zijn en niet meer dan twee, drie uur slaap per nacht, doen zijn ogen af en toe gekke dingen. Ze registreren bepaalde zaken niet. Of ze laten hem geloven dat er bewegingen zijn in het doodstille bos. In dit geval maakt het weinig uit wat zijn ogen hem vertellen. Rens weet dat er rode lichtjes zijn in de bosrand. Ze markeren de tactische onderkomens die zijn peloton twee uur geleden betrokken heeft.

Hij loopt zachtjes in hun richting. De lichtjes zijn nu duidelijk te zien. In het rossige schijnsel doemen de gedaanten van zijn maten op. Hij kan ze horen snurken. Ze zijn nog met zestien nu. Het afgelopen jaar zijn er vier afgevallen. Watjes volgens Rens. Het gros van wat er nu ligt heeft meer doorzettingsvermogen. Ze zijn er bijna. Nog een nachtje en dan zit de eindoefening die de afsluiting van het eerste jaar markeert erop. Dan is het omhangen, terug naar het Kasteel, nog een weekje opruimen en dan naar huis voor het zomerverlof. Het is een moment waar Rens, in tegenstelling tot de meeste anderen, niet erg naar uitkijkt. Hij duwt de gedachten aan thuis snel weg en probeert zich te focussen op zijn taak. Wachtlopen. Nog een uur en dan mag hij zijn aflossing wakker schoppen en zelf gaan rupsen.

Hij loopt rustig verder, elke spier in zijn één meter negentig lange lichaam voelt beurs en vermoeid aan. Zelfs nu, in juni,

is het fris 's nachts. In beweging blijven helpt om de kilte uit zijn lichaam te drijven. Onwillekeurig schiet een zinnetje door zijn hoofd dat zijn moeder altijd roept als het koud is: 'Kou is een emotie en die kun je uitschakelen.' Nou, dus niet, denkt hij verbeteren.

De bomen staan steeds verder uit elkaar. Bij de laatste, een dikke beuk, blijft hij staan. Voor hem strekt de heide zich uit. In het licht van sterren en de maan is het een bijna magisch, sprookjesachtig landschap. Iets in hem spoort hem aan om het op een lopen te zetten. De zee van gras en struiken over te steken en te verdwijnen in de donkere rand aan de overkant. Hij doet het niet. Hij blijft staan in de beschutting van de bomen. Hij weet dat zijn donkere vorm fel zal afsteken tegen het lichte gras zodra hij uit het bos stapt. En zichtbaarheid is *killing*. Als het kader nog wat van plan is vanavond en ze op de loer liggen, zal hij de wind van voren krijgen als hij zichzelf zo heeft blootgesteld.

Rens doet een seconde zijn helm af en haalt een hand door zijn kortgeknipte zwarte haar. Het voelt stug en vuil aan. Hij werpt een laatste blik op de horizon, gespt de helm weer vast en draait zich om. Hij merkt dat hij moe is. Het marcheren. De eindeloze opdrachten. De plaagstootjes en aanvallen. Hij voelt inmiddels al het peesweefsel in zijn lichaam. Even volhouden nog, nog even vlammen. De buit is bijna binnen en als hij vandaag goed afsluit, heeft hij een vlekkeloze beurt als commandant gedraaid. Dat zal hem ongetwijfeld wat *credits* geven bij het kader en zijn kans op een positie als Kroon verder vergroten.

Het gesnurk wordt langzaam harder. Hij komt weer vlakbij de slaapplek.

'Gas! Gas! Gas!'

De stem van de sergeant-majoor buldert door het donker. Rens schrikt zich kapot, maar tijd om na te denken hoe die

kerel hen ongehoord en ongezien heeft kunnen naderen, heeft hij niet. Het is maar een oefening, maar hij moet handelen! Om hem heen komt het hele kamp tot leven. De meesten slapen half aangekleed. Ze vliegen hun slaapzak uit, schieten in hun laarzen en grijpen, zelfs in het donker, in een vloeiende beweging hun gasmasker uit de tas. Alles staat en ligt op vaste plekken, zoals hen afgelopen jaar is aangeleerd.

‘Dertig seconden!’

Rens trekt zijn gasmasker al rennend uit de tas op zijn heup. Terwijl zijn wapen op zijn schouder danst, doet hij het rubberen onding over zijn hoofd en probeert door de kleine ronde glaasjes te turen. Hij struikelt half over een uitstekende boomwortel, maar weet overeind te blijven en staat als eerste opgesteld voor de sergeant-majoor. Vijf seconden later hoort hij het gehijg van de eerste anderen die naast hem op linie komen staan. In het donker, verstopt achter hun maskers, kan hij niet zien wie het zijn, maar hij weet het. Boris en Lassie. Die zijn altijd vlug. Meer gehijg en geren.

‘Vijf seconden!’

‘Fuck,’ vloekt Rens binnensmonds. Dit wordt gezeik.

‘Te laat.’ Sergeant-majoor Van Lismont kijkt de hele rij af. ‘Als ik zeg dertig seconden, bedoel ik dertig seconden. Is dat duidelijk?’

‘Ja, sergeant-majoor.’

‘Maskers af. Opnieuw inliggen.’ Hij loopt de linie af en stopt even bij Rens. ‘Jij ook Van Heutsz. Laat maar eens zien of je ook zo snel bent, als je nog in je rukbunker ligt.’

‘Ja, sergeant-majoor!’

Rens zet net als de rest van het peloton een draf in richting de tent als Van Lismont opeens opnieuw schreeuwt: ‘Stoppen verdomme.’ Rens verstijft en draait zich om. Hij vraagt zich af wat hij in godsnaam fout gedaan heeft, maar ziet opgelucht dat de stiervormige bulk van de sergeant-majoor zich in de rich-

ting van zijn buddy, Maduro, beweegt. Rens voelt meteen irritatie opkomen. Hoewel hij al het hele jaar probeert Maduro te helpen zijn niveau omhoog te krijgen, laat zijn buddy het voor de zoveelste keer afweten. Die slome lul, die altijd maar praat in afkortingen en jargon, is voor de zoveelste keer te traag.

Rens voelt zijn irritatie omslaan in woede. Zonder hem was Maduro al lang uit de opleiding 'gefilterd'. Hoe vaak hebben ze als groep al de prijs betaald voor zijn falen? Nu is het weer raak. Opnieuw zal de hele groep boeten voor zijn gekut.

Van Lismont heeft inmiddels Maduro bereikt. Hij gaat zo dicht tegen Maduro aanstaan dat hun neuzen elkaar bijna aanraken. 'Waar ben jij *fokking hel* mee bezig?'

'Ik, uh, sorry sergeant-majoor, ik ...'

'Waar is je buks?'

Iedereen kijkt en luistert naar de confrontatie tussen Van Lismont en Maduro. Je wapen heb je altijd op de man! Je doucht, kakt en slaapt ermee. Dat is er vanaf dag één ingestampt. Iedereen weet dat Maduro nu echt de zak is. En zij allemaal dus ook. Dat is de belangrijkste les van afgelopen jaar: de groep gaat boven het individu. Maakt iemand een fout, dan betaalt de groep daarvoor.

'Ik ... in mijn slaapzak ...' stamelt Maduro.

'Halen!' Van Lismont geeft Maduro een duw in de richting van de onderkomens. 'De rest opstellen.'

Een moment later staat iedereen weer op linie. Maduro voegt zich een paar seconden later bij hen. 'Maduro, uittreden', blaft Van Lismont naar hem. Maduro komt beduusd voor hem staan. 'Voorligsteun. Honderd keer opdrukken. De rest van jullie: schep uit je tas halen, gat graven, je wapen erin leggen en dichtgooien. Vijf minuten!'

Vloekend beginnen ze aan wat ze gezegd wordt.

HOOFDSTUK 2

Bella

Locatie: Soesterduinen

Het pompen van haar hart dreunt als een heipaal door in haar oren, wanneer ze als eerste de zandwal bereikt. Ze rust met haar handen op haar knieën uit, hijgend, piepend. Haar borst en zij steken gemeen, zweet druipt van haar neus in het zand, maar het uitgestrekte uitzicht over de Soesterduinen, is een waanzinnige beloning.

Ze zou zo haar ezel en kwasten neer kunnen zetten om een landschap te schilderen. Hoe het zonlicht het witte zand in goud tovert, de jeneverbesstruiken en de eikenstrubben aan de wandel lijken te zijn, terwijl heidegras en mos in golven surfen over de duinen. En dat alles omgeven door het sparrenwoud waar Ramin nu ploeterend uit tevoorschijn komt. Zijn gebruinde spillebenen steken als jonge twijgen uit zijn korte sportbroek. Bella heeft een soort van medelijden met hem.

Nooit eerder heeft ze haar fysieke grenzen zo opgezocht als vandaag. Een bosloop van vijf kilometer, ze is trots op zichzelf. Ramin, van oorsprong net zo min sportief als zij, kon haar al snel niet meer bijbenen en ploft nu op handen en knieën naast haar in het zand. Zijn gele shirt heeft donkere plekken waar het aan zijn lichaam vastplakt.

‘Jemig, Bell,’ zegt hij steunend, ‘blij dat ik niet jou ben. Wat een martelgang.’

Ze glimlacht tevreden. ‘Moet je kijken, Ram.’

Haar vriend heft zijn hoofd en zijn blik glijdt over de zandvlakte. ‘Wauw,’ zegt hij terwijl hij met zijn bovenlijf overeind komt, ‘dat is wel echt prachtig.’

‘Laten we hier even in het zand zitten’, stelt Bella voor. Ze hijst haar korte broek op zodat ‘ie niet helemaal van haar kont kruipt als ze plaatsneemt en legt een arm om Ramin heen. Hij leunt naar haar toe, waardoor zijn warmte zich vermengt met de hare. Hun zweetdruppels vloeien over in elkaar tot kleine stroompjes. Het is best heet deze zomerse dag, een graadje of vijftientwintig waarbij zon en stapelwolken een choreografie voor een schaduw dans hebben bedacht.

‘Denk je dat ik er klaar voor ben?’ vraagt Bella.

Ramin haalt zijn schouders op. ‘Je hebt toch gedaan wat er in die meldingsinstructie stond?’

‘Min of meer.’

‘Dan zal het wel goed zijn, toch?’

Bella pakt wat zand op en laat het als een zandloper uit haar hand ontsnappen. ‘Ik denk het.’

Ze zwijgen een moment het weidse uitzicht tegemoet als Ramin zegt: ‘Ik ga je missen.’ Ze kijkt hem aan en ze ziet de waarheid in zijn ogen glinsteren, hij meent het. ‘Ik jou ook’, zegt ze vergezeld van een geruststellende zoen. ‘Het zal vast wel meevallen. Ieder weekend kom ik naar huis en gaan we samen leuke dingen doen.’

‘Daar hou ik je aan.’

Ze voelt ook dat hij dat meent en Bella wil hem een beetje opbeuren. Het is allemaal zo plotseling gegaan, dat ze allebei nog niet aan het idee hebben kunnen wennen. Een week geleden was ze nog bezig met het zoeken naar een kamer in Delft, omdat ze aan de Technische Universiteit zou gaan studeren, en nu is morgen haar KPU-dag - de dag waarop ze haar Kleding- en Persoonsgebonden Uitrusting krijgt aangekomen - omdat ze op het laatste moment toch mag beginnen aan de Koninklijke Militaire Academie. Ze stond blijkbaar bovenaan de reservelijst en omdat iemand anders afviel, krijgt ze alsnog de kans waar ze naar verlangde. Zelf heeft ze

in dolle vreugde gauw de knop omgezet. Voor Ramin gaat de knop een stuk zwaarder om.

‘Ik denk er gewoon steeds aan dat je moet gaan schieten en granaten gooien.’

‘Nou, ik kan je vertellen, daar kijk ik het minst naar uit.’

Ramin werpt een aftastende blik in haar ogen. ‘Waar kijk je het meest naar uit dan?’ Het is een vraag uit angst, realiseert ze zich, niet uit interesse. Angst om haar te verliezen. Aan iemand? Of aan iets?

Bella denkt na, maar de fantasie die haar een beeld moet bouwen van de opleiding aan de KMA is onscherp en incompleet, alsof er een filter voor zit. Ze verwacht fysieke en mentale uitdaging, natuurlijk. Lichamelijk heeft ze wel het nodige werk te verzetten. Het nadeel van op het laatste moment horen dat je aangenomen wordt, is dat je, nou ja, dat zij op het laatste moment is begonnen met trainen. Ze denkt terug aan de belofte die ze deed aan de trainster bij de fysieke keuring en hoopt maar dat die vrouw geen instructeur is in Breda.

Geestelijk maakt ze zich helemaal geen zorgen nadat ze haar gymnasiumdiploma cum laude heeft gehaald. Maar waar kijkt ze het meest naar uit? Ze bijt op haar onderlip en kijkt Ramin plagerig aan: ‘Ik denk dat ik het meest uitkijk naar het overschot aan gespierde mannen die nat van het zweet vechten om een glimpje aandacht van mij en de andere meiden.’ Ze trekt veelbetekenend een wenkbrauw op. ‘We zijn zwaar in de minderheid, weet je.’

‘Nou, wacht maar, ik,’ Ramin wijst met twee duimen naar zichzelf en kijkt fier met de kin omhoog, ‘wil jou niet jaloers maken, maar ik zit aankomend jaar met ruim twintig andere bleke nerds gekluisterd aan onze beeldschermen, pratend in een taal die geen normale sterveling ooit zal begrijpen.’ Hij knikt zelfvoldaan. ‘Nu jij weer.’

Bella lacht. ‘Zullen we nog een stukje lopen?’ Hand in hand

spurten ze de zandwal af, de grote vlakke op en struinen tussen de hondenuitlaters, spelende gezinnen en knuffelende stelletjes door. Het zand van fijne korrels is mul en droog. Hier en daar zijn er afdrukken van schoenen en hondenpootjes te zien. Hoe druk het ook in de Soesterduinen is, de vlakke is zo groot, het wordt er nooit echt vol.

‘Nou, ik meen het wel een beetje’, zegt Bella. ‘Dat van dat ik jaloers ben.’

‘Hoe kun jij nou jaloers zijn op wat ik ga doen?’ Ramin trekt een smalend gezicht. ‘Ik ga zo ongeveer de saaiste studie in het bestaan van studies doen.’

‘Ik ben ook niet jaloers op wát je gaat doen’, zegt Bella snel. ‘Daar moet ik echt niet aan denken. Ik ga liever spectaculair dood dan langzaam gedesintegreerd te worden door de elektromagnetische straling van een laptop.’

‘Dank je.’

Ze buigt lichtjes en kort het hoofd. ‘Maar, ik ben wel jaloers op je ouders.’ Ze blijft staan en pakt Ramins handen. Hij is inderdaad een mager scharminkel en ook nog eens twee koppen langer dan zij, maar voor zijn intelligentie en humor viel ze vorig jaar als een blok. ‘Jouw ouders steunen je tenminste.’ Ze weet dat dit onderwerp gevoelig ligt, maar wil het toch gezegd hebben.

‘Je moeder steunt je wel.’

Bella maakt een geïrriteerde beweging met haar hoofd. ‘Ja, dat zegt ze, maar ze ging niet mee naar de keuring, niet naar de sollicitatie én ze brengt me straks niet naar Breda. Ik sta er helemaal alleen voor.’

Ramin laat een open hand langs zijn lijf glijden. ‘Hallo.’

‘Ja, jij steunt me, lieverd. *I know*’, zegt ze. *Dat zeg je tenminste*, denkt ze erachteraan, maar spreekt het niet uit. Ze wil deze fijne dag niet verpesten. Niet wéér in de discussie verzeild raken. ‘Maar je snapt toch ook wel dat het gewoon kut is, wan-

neer je vader niet alleen het niet eens is met wat je gaat doen, maar het gewoon keihard afkeurt? Rob wil niks van de KMA weten en mijn moeder probeert alleen maar de lieve vrede te bewaren.'

'Blauwhelmen noemen ze dat in vakjargon toch?'

'Haha, niet grappig.' Ze struinen verder, Bella schopt een voetbal terug naar een groepje jongens en gooit vervolgens haar handen in de lucht. 'Vanochtend weer,' ze schudt haar hoofd vol onbegrip, 'ik heb vanmorgen haarverf-remover gekocht, omdat je geen geverfd haar mag hebben op de opleiding.' Ze houdt een pluk van haar diepblauw geverfde haar omhoog. 'Dus Rob zag dat, ging 'ie weer helemaal tekeer over dat Defensie de duivel is en hoe zijn eigen kind is gerekruteerd door een terroristisch bewind en blablabla. Heeft hij zelf blauwe haarverf gekocht en hij dreigt nu zijn eigen staartje blauw te verven. Zie je het voor je? Ik durf te wedden dat jouw vader niet vindt dat een studie Informatica je meteen tot een satanskind maakt.'

'Nee, ik kan niet zeggen dat hij dat vindt.' Dan begint Ramin te lachen. 'Hij vindt min of meer dat *jij* mij tot een satanskind maakt.'

'Ik vind het echt niet leuk, Ram. Ik zit ermee dat Rob zo hysterisch doet over de KMA. Als ik het van tevoren geweten had ...'

'Dan wat?'

Bella haalt haar schouders op.

Ramin buigt zijn hoofd om haar beter in de ogen te kunnen kijken. 'Luister, je vader moet gewoon even wennen aan het idee dat zijn dochter militair wordt. Een officier zelfs! Dat is toch gaaf?' Ze moet het hem meegeven, hij probeert oprecht enthousiast te doen. 'Ik vind het stoer, écht waar. Je moeder vindt het stoer en je vader ook heus wel. Uiteindelijk. Maar je bent zijn enig kind, hè? Volgens mij is hij helemaal niet tegen

Defensie of de KMA, al moet ik toegeven dat hij wel heel extatisch anti doet. Je gaat wel degelijk schieten met een geweer en wie weet op een dag word je uitgezonden. En de wereld wordt steeds onveiliger, geopolitiek wordt het allemaal onzekerder, Defensie wordt actiever. Ik denk dat hij gewoon bezorgd is.'

Bella snuift.

'Denk jij van niet dan?'

Ze maakt een toegeeflijke beweging met haar hoofd. 'Ik hoop het.'